

Teaching Guide				
Identifying Data				2018/19
Subject (*)	PHYSIOTHERAPY FOR NEUROLOGICAL IMPAIRMENTS AND OLD AGE		Code	651G01021
Study programme	Grao en Fisioterapia			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	2nd four-month period	Third	Obligatory	6
Language	Spanish/Galician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Ciencias Biomédicas, Medicina e Fisioterapia			
Coordinador	Escribano Silva, Mercedes		E-mail	mercedes.escribano@udc.es
Lecturers	Chouza insua, Marcelo Escribano Silva, Mercedes Ortigueira Garcia, Serafin		E-mail	marcelo.chouza@udc.es mercedes.escribano@udc.es serafin.ortigueira@udc.es
Web				
General description	Esta é unha materia que fundamenta a intervención clínica nas discapacidades neurolóxicas propias do neno, do adulto e as presentes no envellecemento. Incidese na relación existente entre las patoloxías fundamentalmente de corte neurolóxico e o seu abordaxe fisioterapéutico.			

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A3	Coñecer e comprender os métodos, procedementos e actuacións fisioterapéuticas, encamiñados tanto á terapéutica propriamente dita a aplicar na clínica para a reeducación ou recuperación funcional, como á realización de actividades dirixidas á promoción e mantemento da saúde.
A4	Adquirir a experiencia clínica adecuada que proporcione habilidades intelectuais e destrezas técnicas e manuais; que facilite a incorporación de valores éticos e profesionais; e que desenvolva a capacidade de integración dos coñecementos adquiridos; de forma que, ao termo dos estudos, os estudiantes saíban aplicalos tanto a casos clínicos concretos no medio hospitalario e extrahospitalario, como a actuacións na atención primaria e comunitaria.
A5	Valorar o estado funcional do paciente, considerando os aspectos físicos, psicológicos e sociais.
A6	Valoración diagnóstica de cuidados de fisioterapia segundo as normas e cos instrumentos de validación recoñecidos internacionalmente.
A7	Deseñar o plan de intervención de fisioterapia atendendo a criterios de adecuación, validez e eficiencia.
A11	Proporcionar unha atención de fisioterapia eficaz, outorgando unha asistencia integral aos pacientes.
A12	Intervir nos ámbitos de promoción, prevención, protección e recuperación da saúde.
A15	Participar na elaboración de protocolos asistenciais de fisioterapia baseada na evidencia científica, fomentando actividades profesionais que dinamicen a investigación en fisioterapia.
A16	Levar a cabo as intervencións fisioterapéuticas baseándose na atención integral da saúde que supón a cooperación multiprofesional, a integración dos procesos e a continuidade asistencial.
A17	Comprender a importancia de actualizar os coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que integran as competencias profesionais do fisioterapeuta.
A18	Adquirir habilidades de xestión clínica que inclúan o uso eficiente dos recursos sanitarios e desenvolver actividades de planificación, xestión e control nas unidades asistenciais onde se preste atención en fisioterapia e a súa relación con outros servizos sanitarios.
A19	Comunicarse de modo efectivo e claro, tanto de forma oral como escrita, cos usuarios do sistema sanitario así como con outros profesionais.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.

C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes		
Learning outcomes	Study programme competences	
Identificar a presentación clínica das enfermedades neurolóxicas e dos mayores.	A3 A4 A5 A6 A7 A11 A12 A16 A17	
Realizar o diagnóstico diferencial dos procesos neurolóxicos e dos mayores en relación a patoloxías susceptibles de tratamiento fisioterápico.	A6	
Diseñar unha historia clínica de Fisioterapia enfocada ao paciente neurolóxico e maior.	A11	
Elaborar a valoración, diagnóstico de Fisioterapia e plan terapéutico dos pacientes neurolóxicos e mayores.	A16	
Analizar e adaptar a utilización dos diferentes axentes físicos en relación aos pacientes neurolóxicos e mayores.	A15	
Conocer, interpretar e diseñar a pauta de tratamiento fisioterápico das complicaciones relacionadas cos procesos neurolóxicos e do maior.	A3 A4 A18 A19	C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8

Contents		
Topic	Sub-topic	

UNIDADE TEMÁTICA I: Fisioterapia nas alteracións congénitas e adquiridas propias da infancia.

Tema: Plasticidad e rexeneración neural.

Tema: bases metodolóxicas xerais da fisioterapia neurolóxica.

Tema: Desenvolvemento psicomotor nos 2 primeiros anos de vida.

Tema: Abordaxe fisioterápico na Parálise cerebral infantil (PCI)

-Definición, sintomatología.

-Avaliación e abordaxe específica desde a fisioterapia.

Tema: Abordaxe fisioterápico na patoloxía ortopédica más frecuente na infancia (parálise obstétrica do plexo braquial; tortículis congénita; alteracións de cadeira(luxación de cadeira, enf. de Perthes, coxa vara)).

-Definición, sintomatología.

-Avaliación e abordaxe específica desde a fisioterapia.

UNIDADE TEMÁTICA II: Fisioterapia nas discapacidades neurolóxicas propias do adulto

Tema: Fisioterapia no Accidente cerebrovascular (ACV).

- Definición e sintomatología.
- Avaliación e abordaxe específica fisioterápico no ACV.

Tema: Fisioterapia nos traumatismos craneoencefálicos (TCE) e Tumores cerebrais.

- Definición e sintomatología.
- Avaliación e abordaxe específica fisioterápico no TCE e Tumores cerebrais.

Tema: Fisioterapia na lesión medular.

- Definición e sintomatología.
- Avaliación e abordaxe específica fisioterápico nas lesións medulares.

Tema: Fisioterapia no Arnold Chiari. Fisioterapia nas enfermidades da medula espinal: Siringomielia.

- Definición e sintomatología.
- Avaliación e abordaxe específica fisioterápico en patoloxías como Arnold Chiari e Siringomielia.

Tema: Fisioterapia nas enfermidades desmielizantes do SNC: Esclerose múltiple.

Enfermidade das motoneuronas: Esclerose lateral amiotrófica (ELA).

- Definición e sintomatología.
- Avaliación e abordaxe específica fisioterápico en patoloxías como Esclerose múltiple e Esclerose lateral amiotrófica.

Tema: Abordaxe fisioterapico na patoloxía más frecuente do Sistema Nervioso Periférico (SNP): plexo braquial e plexo lumbosacro.

- Definición e sintomatología.
- Avaliación e abordaxe específica fisioterápico en lesións do plexo braquial e lumbosacro.

Tema: Fisioterapia nas neuropatías periféricas. Polineuritis desmielizante.

Guillain-Barré.

- Definición e sintomatología.
- Avaliación e abordaxe específica fisioterápico na síndrome de Guillain-Barre.

UNIDADE TEMÁTICA III: Fisioterapia nos maiores	Tema 1: O envellecemento Tema 2: Programas de revitalización Tema 3: Fisioterapia na osteoporose Tema 4: Fisioterapia na enfermidade de Parkinson Tema 5: Fisioterapia nas demencias. Enfermidade de Alzheimer
--	--

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Laboratory practice	A3 A4 A5 A6 A15 A16 A18 A19	21	34	55
Guest lecture / keynote speech	A3	28	47	75
Case study	A7 A11 A12 A15 A17 A18 A19 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	8	8	16
Practical test:	A3 A4 A5 A6 A18	1	0	1
Multiple-choice questions	A3	2	0	2
Personalized attention		1	0	1

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Laboratory practice	Metodoloxía que permite que os estudiantes aprendan efectivamente a través da realización de actividades de carácter práctico, tales como demostracions, exercicios, experimentos e investigacions.
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunas preguntas dirixidas aos estudiantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.
Case study	Metodoloxía onde o suxeito se enfrenta ante a descripción dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razonada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.
Practical test:	Proba na que se busca que o alumno desenvolva total ou parcialmente alguma practica que previamente tivese feito durante as clases practicas.
Multiple-choice questions	Proba obxectiva que consiste en formular unha cuestión en forma de pregunta directa ou de afirmación incompleta, e varias opcións ou alternativas de resposta que proporcionan posibles solucións, das que só unha delas é válida.

Personalized attention

Methodologies	Description
Case study	Atención personalizada presencial e non presencial en horarios de tutorías dos docentes.
Laboratory practice	

Assessment

Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Case study	A7 A11 A12 A15 A17 A18 A19 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Metodoloxía onde o suxeito se enfrenta ante a descripción dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razonada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.	10
Laboratory practice	A3 A4 A5 A6 A15 A16 A18 A19	Metodoloxía que permite que os estudiantes aprendan efectivamente a través da realización de actividades de carácter práctico, tales como demostracións, exercicios, experimentos e investigacións.	10
Practical test:	A3 A4 A5 A6 A18	Utilízase para a avaliação dos contenidos analizados durante as prácticas de laboratorio.	30
Multiple-choice questions	A3	Proba obxectiva que consiste en formular unha cuestión en forma de pregunta directa ou de afirmación incompleta, e varias opcións ou alternativas de resposta que proporcionan posibles solucións, das que só unha delas é válida.	50

Assessment comments

A proba teórica representa o 50% da avaliação. A proba práctica o 30%. Entre ambas probas suman un 80%. A avaliação continuada supón o 20%, inclúe prácticas de laboratorio e estudo de casos. Para aprobar a materia teñen que superar cada unha das unidades temáticas cunha nota do 50% sobre o total de cada apartado, a nota final resultase da media das 3 unidades temáticas. O aprobado de cada unidade temática mantense ata a 2ª convocatoria do mesmo curso.

Para guardar unha das partes da materia (teoría ou práctica) hai que presentarse a ambalas duas.

Si un alumno se presenta a unha das partes e non fai na outra, a sua nota final constará como suspenso.

Nota: Farase un seguimiento da asistencia por parte dos alumnos as prácticas de laboratorio.

As porcentaxes asignadas a cada proba poden sofrir pequenas modificaciones dun curso a outro en función das necesidades da materia, non obstante o valor do exame (teórico e práctico) non será inferior ao 80% da nota final.

Sources of information

Basic	<ul style="list-style-type: none">- Póo Argüelles P. Parálisis cerebral. (2007). En: Fejerman N, Fernández Alvarez E, Neurologia pediatrica.. 3^a ed. Buenos Aires, Argentina. Panamericana- Brust, JC. (2008). Diagnóstico y tratamiento en neurología. . McGraw-Hill/interamericana de España. Madrid- Calero, MD, Hernandez, I; Lopez, E; Zafra, I. (2007). Actuación del fisioterapeuta en esclerosis múltiple. . 2ª edición. Editorial Formación Alcalá la Real- Davies, P. (2003). Pasos a seguir: tratamiento integrado de pacientes con hemiplejia. 2ª edición, Madrid: Panamericana- Harvey, L. (2010). Tratamiento de la lesión medular. Guía para fisioterapeutas. . Elsevier, Barcelona- Meliá JF; Valls, M. (1998). Fisioterapia en las lesiones del sistema nervioso periférico. . Síntesis. Madrid, 1- Stokes, M (2006). Fisioterapia en la rehabilitación neurológica.. 2ª edición. Elsevier. Madrid- Waxman, SG. (2004). Neuroanatomía clínica.. 13ª edición. Manual moderno. Mexico- Avellaneda, A; Isla, A; Izquierdo, M. y colaboradores. (2009). Malformaciones de la unión craneo-cervical (Chiari). BMC Musculoskeletal disorders. volumen 10- Díaz, M.J. (2005). Tratamiento fisioterápico en pacientes con lesión en el sistema nervioso central: cuando la vía corticoespinal presenta mejor activación que otras vías implicadas en el movimiento. . Fisioterapia 27:266-273- Gómez-Soriano, J; Taylor, J. (2010). Espasticidad después de la lesión medular: revisión de los mecanismos fisiopatológicos, técnicas de diagnóstico y tratamientos . Fisioterapia 32:89-98- Macías, A.I; Cano, R (2007). Revisión del tratamiento en pacientes con esclerosis múltiple. . Fisioterapia 29:36-43- López, P; Gallego, C; Pacheco, S. (2005). Tratamiento fisioterápico en esclerosis múltiple: a propósito de un caso clínico.. Fisioterapia 27(1): 30-40- Paeth, B. (2007). Experiencias con el Concepto Bobath.. 2ª edición, Madrid: Panamericana- NARA I. (2003). Manual de Fisioterapia. Fisioterapia en accidentes cerebrovasculares. Madrid: Ibersaf Editores/AEF- Cano de la Cuerda, Collado Vázquez (2012). Neurorrehabilitación. Métodos específicos de valoración y tratamiento. Madrid: Panamericana- Delgado Ojeda M.A (2004). Rehabilitación y fisioterapia en Geriatría. 2^a ed. Jaén Alcalá- Rubens J Da Silva (2005). Fisioterapia geriátrica.. Madrid: Mc Graw-Hill; Interamericana- Berciduo Blanco, J A (1991). Optimización del tratamiento de Parkinson. Madrid; Fundación Valgrande-- Alvarez-Buylla A, Lim DA (2004). the long run: Maintaining germinal niches in the adult brain. . Neuron. 2004 Mar 4;41(5):683-6.-- Duffau H. (2006). Brain plasticity: From pathophysiological mechanisms to therapeutic applications. J Clin Neurosci. 2006 Nov;13(9):885-97.-- Fejerman N, Fernández Álvarez E. (2007). Neurología pediátrica. 3^a Ed. Buenos Aires, Argentina: Panamericana- Johnston MV. (2009). Plasticity in the developing brain: Implications for rehabilitation. . Dev Disabil Res Rev. 2009;15(2):94-101.- Chouza M, Raposo I, Fernández R et al (2001). Protocolo de fisioterapia en el paciente parquinsoniano. Fisioterapia 2001; 23(4): 191-199- Chouza Insua M (2009). Fisioterapia en el paciente parquinsoniano. Ed. Síntesis- Arias P, Chouza M, Vivas J, Cudeiro J. (2009). Effect of whole body vibration in Parkinson's disease: a controlled study.. Movement Disorders 2009;24(6):891?8- Chouza M, Arias P, Viñas S, Cudeiro J. (2011). Acute effects of whole-body vibration at 3, 6, and 9 Hz on balance and gait in patients with Parkinson's disease.. Movement Disorders 2011;26(5):920?1.
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

FUNCTIONAL AND PSYCHOSOCIAL ASSESSMENT/651G01007

MEDICAL AND SURGICAL PATHOLOGY I/651G01011

KINESIOTHERAPY: BASES OF THERAPEUTIC EXERCISE BASES/651G01013

NEUROLOGICAL AND PSYCHOMOTOR PHYSIOTHERAPY/651G01016

RESPIRATORY PHYSIOTHERAPY PHYSICAL THERAPY/651G01017

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

MANUAL AND OSTHEOPATHIC PHYSIOTHERAPY II/651G01019

CARDIAC, RESPIRATORY AND VASCULAR REHABILITATION/651G01020

PHYSIOTHERAPY FOR MUSCULOSKELETAL DISORDERS/651G01024

Subjects that continue the syllabus

CLINICAL TRAINING II/651G01036

Other comments

Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumplir cos obxectivos estratéxicos do Plan Green Campus da Facultade de Fisioterapia, os traballos documentais que se realicen nesta materia poderanse solicitar tanto en formato papel como virtual ou soporte informático. De realizarse en papel, seguiranse na medida do posible as seguintes recomendacións xerais:- Non se utilizarán plásticos.- Realizaranse impresións a dobre cara.- Empregarase papel reciclado.- Evitarse a realización de borradores.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.